

והכרעת הרמ"א (שם) שמוותר להוציא דברים הצריכים לו קצת, או שמתירא שלא יגנובו או שאר פסידא. אולם הט"ז (סיק א) כתב דמהטור משמע דאם מתיירא שלא יגנובו אסור להוליך עמו וכן הוא במהרי"ל ובמהרש"ל. ורוב ראשונים ואחרונים לא התירו אלא מפתח לצורך אוי"נ וכן משמע במרדכי, ועיי' נראה דאע"ג דכבר הורה זקן רמ"א להקל בזה כל בעל נפש יחמיר לעצמו שלא להוליך עמו רק מה דצריך קצת לאוי"נ בו ביום, אבל משום חשש גניבה לא, בפרט במקום שיוכל לתת המפתח למי שהוא נאמן לו בביתו דאז אסור לדברי הכל, עיי'. **והמ"א** (סיק ב) פסק כהנ"ל דאוסר אא"כ הוא לצורך אכילה או לצורך קישוט, ומחזירים שרי אם חושש שמא יגנובו דאז התירו סופו משום תחלתו, עיי'.

ועיי' **במ"ב** (סיק ו' וסיק ה) שכת' שטעמו של הרמ"א דכיון דלבו דוגף ע"ז חשבו הוצאת המפתח צורך עונג יו"ט. ומי"מ כיון דיש חולקין ע"ז נכון להחמיר לנהוג כמותם, ובמקום שיוכל לתת המפתח למי שהוא נאמן לו בביתו אז אסור לדברי הכל. ומותר להוציא מפתח שסוגר בו האוכלין או הכלים שצריך לאותו היום אם ירא להניחו בביתו. ולפי"ז יוצא שיש להחמיר שלא להוציא מפתח הבית לצורך שמירת הרכוש, אולם כיון שיש בביתו אוכלין וכדו' לצורך יו"ט שרי. ובדרך זה כת' **במשנה הלכות** (ח"י סי' ע) **והבאר משה** (ח"י סי' צב) פסק להקל בכל גוונא כי מבואר ברא"ה להדיא דלא כהמהרש"ל.

(והנה מבואר מהט"ז והמ"ב שכת' דבמקום שיוכל לתת המפתח לאחר אסור לדברי הכל, והוצאה המותרת מדין מתוך אינה בכלל הותרה אלא דחוי. אלא דעד כאן לא אמרין כן אלא בגוונא שכל צורך הוצאה אינה בגוף הדבר כגון במקום שמוציא מפתח ע"מ שלא לדאוג, אבל אם בהוצאה גופא יש צורך אע"פ שאינה צורך אוי"נ ממש הותרה היא. וכן מוכח מהא שכתב **במ"א** (סיק א) בשם המהרש"ל דקטן מותר להוציא אפי' לטייל. וכת' **המחצה"ש** (שם) דכן אם יש לאב געגועים על בנו ושמוח האב בהיותו עמו ג"כ מותר. וכן פסק **המ"ב** (סיק ב). מבואר שאע"פ שבידו להשאיר את בנו אצל אמו כיון שלאבא יש געגועים ושמוח עם בנו אינה חייב לעשות כן כי יש בזה משום שמחת יו"ט ולא דמי להא דדואג לגניבה שאינו אלא מסיר מונע ואין בה הוצאה משום שמחה, ושוי"מ **בבאר משה** (ח"י ג' סי' צב אות ה) שעמד בזה ונשאר בצ"ע.)

ו. אין ודאות שיצטרך לדבר שמוציא

כתב **המהרש"ל** (שם) לענין הוצאות סכנינים, בימי חורפי ראיתי שנהרסם כשהולכים לטייל חוץ לעיר ביו"ט שלא היו נושאים הסכנינים עמם מטעם שהסכנינים אחר אכילה אין בהם צורך היום כי אין דרך לאכול עוד היום, עיי'. אולם **הט"ז** (סיק ב) כתב על דבריו דודאי סכנינים כל היום מקרי צורך אוי"נ דאי מזדמן לו איזה פרי יאכל עמם וזה הוכחתי גם לענין שבת בס"י ש"ח ס"ד דאסור לטלטל אפילו בבית דבר שאין בו צורך היום ככל וא"כ היאך נושאים סכנינים כל היום קשורים בחגורי בשבת, אלא ודאי דהוי לצורך כל היום ג"כ, עיי'.

ועיי' **במ"ב** (סיק ב) שכתב דאם הכלים ששייכים לאוי"נ כגון סכנינים וכה"ג אם כבר גמר סעודתו ולא יצטרך עוד אליהן אסור להוליכן עמו ברי"ה או בדכרמלית, ויש מקילין בסכנינים שמא יזדמן לו איזה פרי לחתוך בו, מיהו אם ידוע לו בודאי שלא יצטרך לסכין בהליכה זו כגון שהולך לביתו וכה"ג אסור להוליכו עמו לד"ה, עיי'.

ז. הוצאת צרור עם מפתחות שאינו צריך (ריבוי בשיעורים)

ויש לדון האם לפני יציאתו צריך לבדוק שאינו מוציא דברים שאין לו צורך בהם וכמו שמצוי בשעה הוצאת עגלת תינוק חפיסת סיגריות וצרור מפתחות.

ונראה דשרי כי אין בזה אלא משום ריבוי בשיעורים בטרחה אחת דשרי, דאיתא **בביצה** (יג) ממלאה אשה קדירה בשר אע"פ שאינה צריכה אלא לחתיכה אחת ממלא חתום חבית של מים אע"פ שאינו צריך אלא לקיתון אחד. ופרש"י ממלאה אשה קדירה וכו' דבחד טרחה סגי וכן בנחתום לגבי מילוי. ועיי"ש דרשב"א אומר ממלאה אשה כל התנור פת מפני שהפת נאפת ופה בנחתום מלא, עיי'. וכן פסק **השו"ע** (סי' תקג) ומבואר אף בטרחה א' אי אסור בריבוי בשיעורים. וה"ה בני"ד. (ועיי' **במנחה ישראל** (פלי"א אות ב) שדך כשעושה בכל יד אותה מלאכה אם חשיב ריבוי בשיעורים.)

וכבר כתב להתייר בכע"ז מה **האג"מ** (ח"ב סי' קפ) שהעמשן סיגריות (עיי' עוד לענין עישון ריבוי בגליון ש"ה) והוא צריך לשעת הליכתו עד שיחזור לביתו לעשרה סיגריות ובקופסת הסיגריות יש עשרים, שא"צ להסיר את הסיגרים, ומותר לצאת אף לרה"ר בקופסת המלאכה כמו שהיא, וכן הוא גם במוציא כלי עם יין וכדו' וא"צ אלא קצת שרשאי להוציאו מלא, עיי'.

ועיי' **בש"כ** (פ"י הגה יד) שעפ"ז פסק להתייר נמי יציאה עם צרור מפתחות שיש בו גם מפתחות שאין לו צורך בהם ביו"ט. וכן **בתשובות והנהגות** (ח"א סי' שמח) כת' להתייר כה"ג כי נרא' דבמין א' שאין אלא חטאת א' כמבואר בשבת (ג) ואין בזה אלא משום ריבוי שיעורים שלא נאסר ביו"ט, עיי'. (ועפ"ז יצא לדחות דברי האג"מ שבסמוך שמחלק בזה, אלא דלכא"ל לא

ראה דברי האג"מ בתשובה שאסר אף לפי טעמים אלו.) וכן פסק **הבאר משה** (שם סי' צג).

אבל **האג"מ** גופא (אור"ח ח"ה סי' לה) יצא לדחות דברי **הש"כ** כי יש לחלק בין הנידונים כי לענין הסיגריות כל א' מהם הוא ראוי לו בזמן שילא יהיה בביתו ושידך לו כולו בעצם, ונמצא שהוא מוציא ונושא רק דבר הצריך לו והוא שרשאי חשיב ריבוי בשיעורים בחד טרחה דמותר ביו"ט, אבל במפתחות שאותן המפתחות שלא יצטרך להו דבר מיותר ממש, שלא שייך לו כלל בהליכה זו, הרי הוא מוציא ונושא דבר שלא שייך לו כלל, ולכן אף לר' יוחנן דאגד כלי שמיא אגד בשבת (צא), ולא היה חייב בשבת על הוצאת הטבעת עם המפתחות אלא חטאת א', לא שייך להתייר ביו"ט, דלא שייך להתייר הוצאת איסור בשביל שעושה אז גם היתר, דמהיכא תיתי תעדיף ההיתר על האיסור. ואף בבישול מסתבר שרק דברים הראויין לבשלם לאדם מותרת למלאות כל הקדרה, אבל להניח בקדרה דבר שאינו ראוי אלא לבהמה אף אחר שתתבשל, יהיה אסור, מאחר דבהמה אסור לבשל, עיי'. וכחילוק האג"מ כתב **הקובץ שיעורים** (ביצה אות מה). וכן פסק **במשנה הלכות** (שם ח"א סי' תכג).

ומבואר דס"ל דעד כאן לא התירו ריבוי בשיעורים אלא כשהריבוי חזי לו עתה ביו"ט. אלא **שבעל הש"כ** במכתב (רבותא פרי"ח סי' תסג אות ב) כת' דלא מצינו בפוסקים חילוק זה, ושכן הסכים להתייר **הגרש"א** (למעשה **ש"א** ו**צ"י** (ח"ב סי' ע"ה) וצ"ל דלמד זכות לרוב העולם יצא לרוב פנינים חילוק זה, ושכן הסכים להתייר **הגרש"א** שא"צ יו"ט, דכיון שמוציאים גם דברים לצורך יו"ט שוב שאר דברים הם בכלל ריבוי בשיעורים ואע"פ שש"ס (ביצה כא) כת' דלא חשיב רבוי שיעור רק כשהוא ראוי ליו"ט כמו זה עיי"ש, אבל הרי תו' בפסחים (מו) כתב דזה רק איסור דרבנן, וא"כ עפ"י פלטי מאיסור דאין ולדעיות דאין לנו רה"ר וכן הוי מלשאל"ל ובאיסור קל כזה יש לסמוך על הראשונים דאפילו של"צ אמרין מתוך, עיי'. (ועיי' במגיה שם שדחה ראייתו מתוס'). ועיי' מש"כ בזה **בעצי חיים** (סי' כו ד"ה אמנם לדעתו). **והגרש"א צ"ל** (מבקשי תורה יו"ט עמ' רסח) פסק להקל. וכן נר' דעת **השבט הלוי** (ח"י ססי"ט) לענין הוצאת עגלת תינוק כשיש בתוכה חפצים שאינם נצרכים לו ביו"ט.

מסקנא דידינא

העולה לדינא, א' מותר להוציא מרשות לרשות ביו"ט לצורך אוכל נפש. ב' מתוך שהותרה הוצאה לצורך אוכל נפש הותרה אף שלא לצורך אוכל נפש ובלבד שיהיה בה צורך היום קצת. ועל כן מותר להוציא לצורך מצוה כגון שופר ברי"ה ודי מינים בסוכות. ומותר אף עבור נשים שפטרות ממצות אלו. וכמו כן מותר להוציא לצורך טיול. ג' י"א שמוותר להוציא דברים מחמת שמתיירא שלא יגנובו, כי מחמת שלבו דואג חשבו הוצאתם צורך עונג יו"ט. ועל כן מותר להוציא מפתח על כספת וכדו'. ויש חולקין על זה ועל כן נכון להחמיר לנהוג כמותם. ובמקום שיוכל לתת המפתח למי שהוא נאמן לו בביתו אסור לכל הדעות. ד' מותר להוציא מפתח שנועל בו האוכלים או הכלים שצריך ליו"ט אם ירא להניחם בביתו, ועל כן מותר לכל הדעות להוציא מפתחות ביתו אם דואג שלא יבואו גנבים, כיון שיש שם אוכלים וכדו' לצורך יו"ט. ה' מותר להרבות על שיעור ההוצאה בטרחה אחת ואין צריך להוציא הכמות המדויקת שצריך לו, כגון אם ברצונו להוציא קופסת גפרורים או חפיסת סיגריות (למתירים לעשן ביו"ט) הגם שאינו צריך ביו"ט אלא לחלק מהם בלבד. ואף אם אין התוספת ראויה להנות ממנה ביו"ט כגון שמוציא צרור מפתחות שיש בו מפתחות שאין להם שימוש ביו"ט או עגלת תינוק עם עוד חפצים שאין להם שימוש ביו"ט כלל, צריך להוציא אותם המפתחות או החפצים לפני יציאתו, ויש מחמירים באופן זה.

ניתן להאזין לשיעורי הלכה מבעמח"ם שמעתא עמיקתא שליט"א בקול הלשון - טל. 6761 * יש להקיש 3-1-3 שלווחה 65

ניתן לתרום ל"נדרים פלוס" - יש להקיש: 1. קופות נוספות 2. חניכי ישיבות רמות ב' 3. גליון שמעתא עמיקתא

העלון נתרם בעילום שם להצלת התורה ומשפחתו - לשאלות והערות בעניני הגליון ניתן להתקשר לפל' 052-767-0503

© שמעתא עמיקתא - להפצת הגליון במקום מגוריהם או לימודם נא לשלוח בקשה לדוא"ל: AMIKTA571@GMAIL.COM

דפים צבעוניים 0107-631

עניני פניני מופר 80
עניני שבת קדש
פעודת מלוה מלכה (ח)

ענין שתיית חמין במוצאי שבת, וטעמו - "חמין [לשתות ולרחוץ - רש"י] במוצאי שבת מלוגמא רפואה-רשי"ן, פת חמה במוצאי שבת מלוגמא". (גמ' שבת ק"ט.)

- "טעם הדבר דיש לכבד השבת בסעודת לוויה בדבר חדש שנתחמם אחר השבת ליהנות ממנו שהיה אסור בו ביום חמין ופת חמה וקרוב לזה טעם ברכת מאורי האש במי"ש וביה"כ על הנר שהוא דבר שנתחדש ליהנות בו עתה שהיה אסור בו ביום שבת העבר ומשום דרוב אכילות ומשקין בשבת קרים רב לחולים קאמר דחמין שנתחדש לוויה במוצאי שבת הם רפואה כמו מלוגמא". (מהרש"א שם, והובא בעערי תשובה סי' ט)

- "סעודת מוצאי שבת קודש יש לשתות בה ג"כ, כיון שהאבר שאינו נהנה רק מסעודה ההיא וממנו תחילת תחית המתים הוא עצם, ועצמות נהנים משתיה, כמו שאמרו חז"ל [נהל דה, ג] אודות היכר בעצמות אם היה יין מזוג. ומכל מקום יש ג"כ סמיכה על שתיית יין הבדלה היטב". (אשל אברהם מבוסטאטס סי' ט)

נערך ע"י מחבר סדרת "עבודת המועדים"

העלון נתרם בעילום שם להצלת התורה ומשפחתו - לשאלות והערות בעניני הגליון ניתן להתקשר לפל' 052-767-0503

© שמעתא עמיקתא - להפצת הגליון במקום מגוריהם או לימודם נא לשלוח בקשה לדוא"ל: AMIKTA571@GMAIL.COM

דפים צבעוניים 0107-631

